

Remont konserwatorski cmentarza wojennego nr 175 z okresu I wojny światowej w Porębie Radlnej

Niezbędna dokumentacja

W sierpniu 2022 r. Gmina Tarnów zawarła Porozumienie z Wojewodą Małopolskim na opracowanie dokumentacji dot. remontu konserwatorskiego cmentarza wojennego nr 175 w Porębie Radlnej. W ramach tego Porozumienia opracowano pełną dokumentację techniczną, tj. Program prac konserwatorskich oraz Harmonogram prac pielęgnacyjnych drzew rosnących na terenie zabytkowego cmentarza wojennego wraz z kosztorysami inwestorskimi. Całkowity koszt prac dokumentacyjnych wyniósł **7.561,00 zł** i został sfinansowany w całości ze środków Wojewody Małopolskiego.

W listopadzie 2022 r. uzyskano Pozwolenia konserwatorskie na przeprowadzenie remontu konserwatorskiego oraz na pielęgnację drzew (buków) na tym cmentarzu.

Remont konserwatorski cmentarza

Wojewoda Małopolski przyznał dotację celowa w kwocie **50 tys. zł** na przeprowadzenie prac konserwatorskich wraz z pielęgnacją drzew na cmentarzu wojennym nr 175 w Porębie Radlnej. Porozumienie w tej sprawie zostało zawarte w dniu 7 lipca 2023 r.

Następnie Gmina Tarnów otrzymała kolejne dofinansowanie na to samo zadanie w kwocie **45 tys. zł** ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu *Groby i cmentarze wojenne w kraju 2023*. Umowę o dofinansowanie podpisano w dniu 28 lipca 2023 r.

Na przeprowadzenie cięć pielęgnacyjnych 7 drzew buków pospolitych rosnących na cmentarzu wojennym nr 175 w Porębie Radlnej, Gmina Tarnów otrzymała dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w kwocie **5.336,70 zł**.

Zakres rzeczowy zadania obejmował remont konserwatorski ogrodzenia cmentarza wraz ze słupami ogrodzeniowymi, krzyża i drewnianej rzeźby, nagrobków betonowych i krzyży żeliwnych oraz przeprowadzenie pielęgnacji drzew (7 buków).

Podsumowując, całkowity koszt remontu konserwatorskiego wraz z przeprowadzeniem zabiegów pielęgnacji drzew na cmentarzu wojennym nr 175 w Porębie Radlnej wyniósł 100.336,70 zł, z czego remont konserwatorski 82.336,70 zł, a pielęgnacja 7 buków 18.000,00 zł. Gmina Tarnów nie uczestniczyła w kosztach ww. prac i zabiegów, a całość została sfinansowana ze środków zewnętrznych.

Na temat cmentarza wojennego nr 175 w Porębie Radlnej

Cmentarz objęty jest rejestrem zabytków A – 15/M z dnia 18.02.2004 r., i zlokalizowany na działce gminnej nr 764 w Porębie Radlnej, na tzw. „Stonej Górze”. Do rejestru zabytków wpisany jest cmentarz w granicach ogrodzenia wraz z ogrodzeniem oraz drzewostanem znajdującym się na cmentarzu. Cmentarz wojenny nr 175 w Porębie Radlnej założony został w latach 1915-1916 według projektu Heinricha Scholza. Jest to samodzielne założenie cmentarne,

zlokalizowane na terenie leśnym. Założony jest na planie prostokąta o powierzchni 849 m². Elementem centralnym jest drewniany krzyż przykryty daszkiem gontowym z drewnianą rzeźbą figury Chrystusa. Na mogiłach betonowych cokoły z krzyżami projektu Hansa Mayra i Gustawa Ludwiga. Układ mogił niesymetryczny. Na cmentarzu oraz w granicach działki cmentarnej zachowany jest pierwotny drzewostan. Jesienią, kiedy ziemia jest usłana złotymi liśćmi srebrne pnie porastających buków przypominają kolumny gotyckiej katedry. W 11 mogiłach zbiorowych oraz 15 pojedynczych spoczywa 74 żołnierzy, w tym 37 żołnierzy armii austro-węgierskiej i 37 żołnierzy armii rosyjskiej, poległych w 1914 i 1915 r. Założenie cmentarne w Porębie Radlnej jest kolejnym przykładem nekropolii stanowiącej pamiątkę po wydarzeniach z okresu I wojny światowej. Jest też przykładem zastosowania jednej z wielu koncepcji architektonicznych, które wyróżniają cmentarze wojenne z okresu I wojny światowej na terenie Małopolski. Cmentarze wojenne są uważane za miejsca podlegające szczególnej ochronie. Żołnierze polegli na polach chwały, niezależnie po której stronie walczyli, po śmierci w tradycji europejskiej stają się bohaterami wojennymi.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

**Porozumienie z Wojewodą Małopolskim
w sprawie powierzenia realizacji zadania
pn.: „Remont konserwatorski
zabytkowego cmentarza wojennego nr
175 z okresu I wojny światowej w Porębie
Radnej”**

**DOFINANSOWANIE
50.000,00 zł**

**CAŁKOWITA WARTOŚĆ
100.336,70 zł**

*finansujemy ochronę środowiska
w Małopolsce*

wfosigw

wojewódzki fundusz
ochrony środowiska
i gospodarki wodnej
w krakowie

PRZEPROWADZENIE CIĘĆ PIELEGNACYJNYCH 7 DRZEW BUKÓW POSPOLITYCH ROSNĄCYCH NA CMENTARZU WOJENNYM NR 175 W POREBIE RADLNEJ

Zadanie finansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie

koszt kwalifikowany zadania: 5 336,70 zł kwota dotacji: 18 000,00 zł